Θεία Κοινωνία και Κορωνοϊός (Αρχ. Κύριλλος Κωστόπουλος, Ιεροκήρυκας Ι. Μ. Πατρών)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 16 Μαρτίου, 2020

Μεταξύ των θεοσύστατων Μυστηρίων, μέσω των οποίων ο άνθρωπος καθίσταται πραγματικό μέλος της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας και επιτυγχάνει την σωτηρία του, συγκαταλέγεται και το Μυστήριο των Μυστηρίων, η Θεία Κοινωνία. Ο Ίδιος ο Θεάνθρωπος Κύριος είπε στους Μαθητές Του, ολίγον προ του σωτηρίου Πάθους Του, κατά τον Μυστικό Δείπνο: «*Λάβετε φάγετε τούτο εστίν το σώμα μου [...] Πίετε εξ αυτού πάντες, τούτο γαρ εστίν το αίμα μου*» (Ματθ. 26, 26-28). Με αυτούς τους λόγους ο Ιησούς Χριστός παρέδωσε το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας και επιβεβαίωσε ότι μέσα στο άγιο Ποτήριο υπάρχει το Σώμα και το Αίμα Του και όχι απλώς ψωμί και κρασί. Προηγουμένως είχε διακηρύξει ότι «*ο τρώγων μου την σάρκα και πίνων μου το αίμα έχει ζωήν αιώνιον [...] εν εμοί μένει κἀγώ εν αυτώ*» (Ιωάν. 6, 54, 56).

Ο **Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός** διασαφηνίζει ότι «***ουκ έστι τύπος ο άρτος και ο οίνος του σώματος και αίματος του Χριστού –μη γένοιτο– αλλ᾽ αυτό το σώμα του Κυρίου τεθεωμένον***» (PG 94, 1148A). Ενώ ο **Άγιος Κύριλλος Ιεροσολύμων** διδάσκει ότι, μεταλαμβάνοντας του Σώματος και Αίματος του Χριστού, γινόμαστε σύσσωμοι και σύναιμοι με Αυτόν, αλλά και Χριστοφόροι. (Βλ. PG 33, 1100A). Έτσι τα σώματά μας γίνονται «μέλη Χριστού» (Α΄ Κορ. 6, 15).

Τα δώρα, τα οποία, κατά την Ευαγγελική παράδοση, προσάγει το πιστό μέλος της Εκκλησίας για την επιτέλεση του Μυστηρίου της Θείας Ευχαριστίας είναι ο άρτος και ο οίνος. Μέσω αυτών προσφέρει ολόκληρη την ζωή του, τον πολιτισμό του, τον κόπο του, την ψυχοσωματική ύπαρξή του. Ακολούθως, ο Θεάνθρωπος Κύριος του αντιπροσφέρει τον Ίδιο τον Εαυτό Του, το Σώμα και το Αίμα Του, «*όλος εν όλοις άμα πληρέστατος, και το καθ᾽ έκαστον ολόκληρος, όλος και ανελάττωτος*» (Μάξ. Ομ. PG 91, 1285D). Ο δε **Δοσίθεος Πατριάρχης Ιεροσολύμων** ομολογεί: «***Εν τη θεία Ευχαριστία πιστεύομεν παρείναι τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν ου τυπικώς, ουδ᾽ εικονικώς, ουδέ χάριτι υπερβαλλούση, ως εν τοίς λοιποίς μυστηρίοις ... Αλλ᾽ αληθώς και πραγματικώς, ώστε μετά τον αγιασμόν του άρτου και του οίνου μεταβάλλεσθαι [...] τον μεν άρτον εις αυτό το αληθές του Κυρίου Σώμα [...] τον δε οίνον μεταποιείσθαι και μετουσιούσθαι εις αυτό το αληθές του Κυρίου αίμα***» (Ομολογία, όρος 17, Ι. Καρμίρη, Δογμ. Συμβ., τ. 2, σ. 761).
Εξ όλων αυτών συνάγεται ότι μέσω του καθαγιασμού, διά του επισκόπου ή του

πρεσβυτέρου, των Τιμίων Δώρων και της επικλήσεως του αγίου Πνεύματος μεταβάλλονται τη δυνάμει και ενεργεία Αυτού, ο άρτος και ο οίνος αληθώς και πραγματικώς στο Σώμα και στο Αίμα του Θεανθρώπου Κυρίου, έστω και αν -κατά θείαν παραχώρησιν, για την ανθρώπινη αδυναμία μας- φαίνονται ως κοινός άρτος και οίνος κατά την εξωτερική εμφάνιση και την γεύση.
Το Ποτήριο είναι κοινό, γιατί μέσα εκεί ενώνονται οι πιστοί Χριστιανοί στο Ένα Σώμα του Χριστού. Ο **Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός** με σαφήνεια διδάσκει ότι λέγεται και είναι όντως «*Κοινωνία*» η μετάδοσις του Σώματος και Αίματος του Χριστού, επειδή μέσω αυτής αφ᾽ ενός κοινωνούμε και μετέχουμε «*της σαρκός τε και της θεότητος*» Αυτού, αφ᾽ ετέρου ενωνόμαστε και κοινωνούμε μεταξύ μας οι συμμετασχόντες σε αυτήν. Και διευκρινίζει: «*Επεί γαρ εξ ενός άρτου μεταλαμβάνομεν, οι πάντες εν σώμα Χριστού και εν αίμα και αλλήλων μέλη γινόμεθα σύσσωμοι Χριστού χρηματίζοντες*» (PG 94, 1153A).

Ως εκ τούτων είναι δυνατόν να διανοηθεί ο πιστός Χριστιανός ότι ημπορεί να δεχθεί τον ιό που έφερε ο προ αυτού κοινωνήσας; Ο Ίδιος ο Χριστός είναι Αυτός, ο Οποίος, διά της Θείας Κοινωνίας εισέρχεται εντός σου, και θα υπάρξει περίπτωση να επιζήση ο κορωνοϊός ή άλλος ιός; Είναι δυνατόν το «Ποτήριον της ζωής» να κεράση τον θάνατο;
Να σημειώσουμε, ωστόσο, ότι όλα τα ανωτέρω δεν ισχύουν εκεί όπου επικρατεί η αίρεση, όπως του Παπισμού, του Προτεσταντισμού κ. άλ., για τον απλό λόγο ότι τα δήθεν μυστήρια των αιρετικών είναι άκυρα, στερούμενα της Χάριτος του Θεού.

Η Θεία Ευχαριστία, κατά τον **Άγιο Ιγνάτιο**, είναι «*φάρμακον αθανασίας, αντίδοτον του μη αποθανείν, αλλά ζην εν Ιησού Χριστώ δια παντός*» (Πρβλ. SC10, επ. 1, 19–21). Παρομοίως ο **Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός** τονίζει ότι το Σώμα και το Αίμα του Χριστού γίνεται σε όσους μεταλαμβάνουν αξίως και μετά πίστεως «*εις άφεσιν αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον και εις φυλακτήριον ψυχῆς τε και σώματος*» (PG 94, 1148A). Επίσης, ο **Ιερός Χρυσόστομος** επισημειώνει: «*Άρτον δε ζωής εαυτόν καλεί, ότι την ζωή ημών συγκροτεί και ταύτην και την μέλλουσαν*» (Ομ. 46, PG 59, 258).

Υπάρχουν, βεβαίως, και ορισμένοι, ανώτεροι και κατώτεροι κληρικοί και θεολόγοι οι οποίοι αμφισβητούν την αλήθεια αυτή και σκανδαλίζουν με τον τρόπο τους αυτό τον λαό του Θεού. Να μας διασαφηνίσουν όμως αν πιστεύουν ότι όντως η Θεία Κοινωνία είναι Αυτό το Σώμα και το Αίμα του Χριστού. Εμφιλοχωρεί στο Θεανθρώπινο Σώμα και Αίμα κορωνοϊός ή οποιαδήποτε άλλη ασθένεια, η οποία φέρει τον θάνατο; Δύνανται να συνυπάρχουν η ζωή και ο θάνατος; Η Πηγή της Ζωῆς -«*εγώ ειμί η ζωή*» (Ιωάν. 11, 25)- ο Θεάνθρωπος Κύριος, ο Οποίος προσφέρει τον Εαυτὸν Του μέσω της Θείας Κοινωνίας, είναι δυνατόν να αντιπροσφέρει κάτι ξένο και αντίθετο από την ίδια της την φύση;

Ο κοινωνών πιστός καθίσταται σύσσωμος και σύναιμος Χριστού, κατά τους Αγίους

Πατέρες της Εκκλησίας μας. Όπως στο Σώμα του Χριστού κατοικεί «*παν το πλήρωμα της θεότητος*» (Κολ. 2, 8) καθ᾽ όμοιον τρόπο και στον συσσωματούμενον πιστό κατοικεί η Αγία Τριάς. Πώς είναι δυνατόν να εισέλθη κατ᾽ εκείνη την στιγμή σ᾽ αυτόν τον άνθρωπο ιός ή οποιαδήποτε άλλη ασθένεια είτε από το Άγιο Ποτήριο είτε από την αγία Λαβίδα; Αν υπήρχε κάτι τέτοιο -άπαγε της βλασφημίας- τότε οι πρώτοι που θα επλήττοντο από ασθένειες θα ήταν οι ιερείς, οι οποίοι καταλύουν το Άγιο Ποτήριο, αφού μεταλάβουν εκατοντάδες πιστών.

Οφείλουμε ωστόσο να υπογραμμίσουμε ότι όποιος προσέρχεται αναξίως να κοινωνήση (δηλαδή δεν πιστεύει ορθώς και οντολογικώς, δεν έχει προηγηθεί το μυστήριο της εξομολογήσεως), τότε δεν επιδρά η άκτιστη Χάρις του Θεού διά της Μεταλήψεως και ημπορούν να συμβούν τα πάντα. Ο Απόστολος Παύλος το διαβεβαιώνει: «*Δοκιμαζέτω δε άνθρωπος εαυτόν, και ούτως εκ του άρτου εσθιέτω και εκ του ποτηρίου πινέτω• ο γαρ εσθίων και πίνων κρίμα εαυτώ εσθίει και πίνει μη διακρίνων το σώμα. διά τούτο εν υμίν πολλοί ασθενείς και άρρωστοι και κοιμώνται ικανοί* » (Α΄ Κορ. 11, 29-30). Γι᾽ αυτό και ο **Μ. Βασίλειος** τονίζει εντόνως ότι «*ου μόνον γαρ κρίμα φοβερόν έχει ο εν μολυσμώ σαρκός και πνεύματος αναξίως προσερχόμενος τοις αγίοις• προσερχόμενος γαρ, ένοχος γίνεται του σώματος και του αίματος του Κυρίου*» (PG 31, 1577Α).

Η σημερινή σκανδαλώδης συζήτηση περί της αναποδείκτου μεταδοτικότητος ασθενειών μέσω της Θείας Κοινωνίας στο βάθος θέλει να επιτύχη την απόσβεση της αναμνήσεως της Σταυρικῆς Θυσίας του Θεανθρώπου Κυρίου, για την σωτηρία του ανθρωπίνου γένους. Ο Ίδιος άφησε εντολή: «*Τούτο (δηλ. το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας) ποιείτε εις την εμήν ανάμνησιν*» (Λουκ. 22, 19). Η μετά πίστεως και καταλλήλου προετοιμασίας μετοχή στο Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας συνιστά ομολογία της Αναστάσεως του Χριστού, είναι διατράνωση της νίκης του Θεανθρώπου κατά του θανάτου, είναι επιβεβαίωση της Αιωνίου ζωῆς. Είναι πλήρωμα Αγίου Πνεύματος, είναι καταλλαγή του πεπτωκότος ανθρώπου με τον Δημιουργό του Θεό.

Πρέπει να κατανοήσουμε ότι η στιγμή της Θείας Ευχαριστίας - Θείας Κοινωνίας, όπου «*ἀεί μνημονεύωμεν του υπέρ ημών αποθανόντος και εγερθέντος*» (PG 31, 1576Β), είναι η στιγμή της προσωπικής μας συναντήσεως και κατά Χάριν ενώσεως μετά του Θεανθρώπου Κυρίου και πρέπει να απαλλαγούμε από τις ψυχοφθόρες σκέψεις μας.

(Εφημερίδα "Πελοπόννησος" των Πατρών στις 15/3/2020)